

Bilaga 5 Underliggande kunskapsluckor till Top 10

Utdrag vetenskapliga kunskapsluckor till prioriterade övergripande forskningsfrågor

Listan i denna bilaga innehåller följande information:

Tillstånd / diagnos	Typ av insats	Titel	Källa	Referens	År
<i>Allvarlig psykisk sjukdom:</i> psykos/ schizofreni bipolär sjukdom ätstörningar självskadebeteende svår ångest svår OCD svår PTSD svår depression suicidalitet psykiatrisk samsjuklighet		Kunskapsluckans titel i databasen	Svensk, brittisk, eller internationell arbetsgrupp som tagit fram underlaget: <i>SBU</i> <i>Socialstyrelsen</i> <i>NICE</i> <i>Cochrane</i> <i>Evidence Update</i> <i>JLA</i> <i>DUETs Mental Health</i> m.fl	Underlag som kunskapsluckan hämtats från	År kunskaps- luckan publicerades eller uppdaterades

TILLSTÅND (diagnos)	TYP AV INSATS	KUNSKAPSLUCKANS TITEL	KÄLLA	REFERENS	ÅR
PRIO 1. I vilken utsträckning och hur kan man identifiera risk samt förebygga allvarliga psykiska sjukdomar och tillstånd, inklusive suicid?					
psykos/ schizofreni	riskidentifiering	Cognitive deficits in adolescents and young people with familial high risk or ultra high risk, and risk of transition to psychosis	Evidence Update - Psychosis and schizophrenia	<i>Bora et al. Cognitive deficits in youth with familial and clinical high risk to psychosis: a systematic review and meta-analysis. Acta Psychiatr Scand 2014; Vol.130: No. 1.</i>	2014
psykos/ schizofreni	prevention av riskindivider	Interventions for prodromal stage of psychosis	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Bosnjak Kuharic et al. Interventions for prodromal stage of psychosis. Cochrane Database of Systematic Reviews. https://doi.org/10.1002/14651858.CD012236.pub2.</i>	2022
psykos/ schizofreni	prevention av riskindivider	Early intervention for psychosis in young people with prodromal symptoms	NICE, Mind Cymru	<i>Marshall & Rathbone. Early intervention for psychosis. Cochrane Database of Systematic Reviews 2011, Issue 6. Art. No.: CD004718. DOI: 10.1002/14651858.CD004718.pub3.</i>	2011
psykos/ substansbruk	riskidentifiering samsjuklighet	What risk factors predict the onset of substance misuse in young people with psychosis?	NICE Clinical Guideline	<i>National Collaborating Centre for Mental Health (2011) Psychosis with coexisting substance misuse. Clinical Guideline. London: The British Psychological Society & The Royal College of Psychiatrists.</i>	2011
PTSD	risk-identifiering	Self-report screening instruments for post-traumatic stress disorder (PTSD) in survivors of traumatic experiences	Cochrane Depression, Anxiety and Neurosis Group		2013
ätstörningar	prevention	Interventions for preventing eating disorders in children and adolescents	Cochrane	<i>Pratt & Woolfenden. Interventions for preventing eating disorders in children and adolescents. Cochrane Database of Systematic Reviews. 2002(2): CD002891. doi: 10.1002/14651858.CD002891.</i>	2022
självskadebeteende	prevention	Self-harm harm minimisation strategies	NICE Clinical Guideline	<i>Self-harm: assessment, management and preventing recurrence. NICE guideline [NG225] Published: 07 September 2022</i>	2022

självskadebeteende, suicid	prevention	Selekterade eller indikerade skolbaserade program för att förebygga självskadebeteende inklusive suicidförsök	SBU	<i>SBU. Skolbaserade program för att förebygga självskadebeteende inklusive suicidförsök. Stockholm: Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU); 2015. SBU-rapport nr 241. ISBN 978-91-85413-85-0.</i>	2016
Självskadebeteende	prevention	Universella skolbaserade program för att förebygga andra självskadebeteenden än suicidförsök	SBU	<i>SBU. Skolbaserade program för att förebygga självskadebeteende inklusive suicidförsök. Stockholm: Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU); 2015. SBU-rapport nr 241. ISBN 978-91-85413-85-0.</i>	2016
suicid	prevention	Interventions for primary prevention of suicide in university and other post-secondary educational settings	Cochrane Injuries Group	<i>Harrod et al. Interventions for primary prevention of suicide in university and other post-secondary educational settings. Cochrane Database of Systematic Reviews 2014, Issue 10. Art. No.: CD009439.</i>	2014
PRIO 2. Hur kan man förbättra utredning och bedömning vid tecken på allvarliga psykiska sjukdomar och tillstånd, inkl. suicidriskbedömning och vid psykiatrisk samsjuklighet?					
ångest	checklistor	MINI-KID jämfört med semistrukturerad intervju, strukturerad intervju, eller LEAD som komplement till klinisk bedömning vid diagnostik av misstänkt ångest hos barn och ungdomar i specialiserad vård	Socialstyrelsen, SBU	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård vid depression och ångestsyndrom 2018. SBU. Diagnostik och uppföljning av förstämningssyndrom. En systematisk litteraturöversikt; 2012. SBU-rapport nr 212. ISBN 978-91-85413-52-2.</i>	2020
ångest	checklistor	K-SADS-PL jämfört med semistrukturerad intervju, strukturerad intervju, eller LEAD som komplement till klinisk bedömning vid diagnostik av misstänkt ångest hos barn och ungdomar i specialiserad vård	Socialstyrelsen, SBU	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård vid depression och ångestsyndrom 2018. SBU. Diagnostik och uppföljning av förstämningssyndrom. 2012. SBU-rapport nr 212. ISBN 978-91-85413-52-2.</i>	2020
psykos/schizofreni	checklistor	Schedule for Affective Disorders and Schizophrenia for School-Age Children (K-SADS) for diagnosing schizophrenia in children and adolescents with psychotic symptoms	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Bergman et al. Schedule for Affective Disorders and Schizophrenia for School-Age Children (K-SADS) for diagnosing schizophrenia in children and adolescents with psychotic symptoms. Diagnostic Protocol, 24 June 2015.</i>	2015
ångest	checklistor	Mini International Neuropsychiatric Interview (MINI) som komplement till klinisk bedömning jämfört med enbart klinisk bedömning vid diagnostik av ångest hos vuxna i specialiserad vård	Socialstyrelsen, SBU	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård vid depression och ångestsyndrom 2018.</i>	2020

				<i>SBU. Diagnostik och uppföljning av förstämningssyndrom. 2012. SBU-rapport nr 212. ISBN 978-91-85413-52-2.</i>	
ångest	checklistor	Mini International Neuropsychiatric Interview (MINI) jämfört med Longitudinal Experts All Data Procedure (LEAD) som komplement till klinisk bedömning vid diagnostik av misstänkt ångest hos vuxna i specialiserad vård	Socialstyrelsen, SBU	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård vid depression och ångestsyndrom 2018. SBU. Diagnostik och uppföljning av förstämningssyndrom. 2012. SBU-rapport nr 212. ISBN 978-91-85413-52-2.</i>	2020
ångest	checklistor	Structured Clinical Interview for DSM Axis disorders (SCID-I) som komplement till klinisk bedömning jämfört med enbart kliniska bedömning vid diagnostik av ångest hos vuxna i specialiserad vård	Socialstyrelsen, SBU	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård vid depression och ångestsyndrom 2018. SBU. Diagnostik och uppföljning av förstämningssyndrom. 2012. SBU-rapport nr 212. ISBN 978-91-85413-52-2.</i>	2020
depression	checklistor	Patient Health Questionnaire-9 (PHQ-9) för att skilja mellan svårighetsgrader av depression	SBU	<i>SBU. Patient Health Questionnaire-9 (PHQ-9) som stöd för diagnostik och bedömning av svårighetsgrad av depression. 2018. SBU-rapport nr 276. ISBN 978-91-88437-18-1.</i>	2018
självskadebeteende	risk-bedömning	Using a validated risk scale vs not using a validated risk scale for assessing people who self harm	NICE Clinical Guideline Self-harm	<i>National Collaborating Centre for Mental Health (2011) Self-harm (longer term management). Clinical Guideline. London: The British Psychological Society & The Royal College of Psychiatrists.</i>	2011
självskadebeteende		What are the most effective approaches to assessment of self-harm in non-specialist settings?	NICE research recommendation	<i>Self-harm: assessment, management and preventing recurrence. NICE guideline [NG225] Published: 07 September 2022</i>	2022
psykos/schizofreni	checklistor	Operational Criteria Checklist for Psychotic Illness and Affective Illness (OPCRIT+) for diagnosing schizophrenia in people with psychotic symptoms	Cochrane Schizophrenia Group		2014
psykos/schizofreni	checklistor	First rank symptoms for schizophrenia	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Soares-Weiser et al. First rank symptoms for schizophrenia. Cochrane Database of Systematic Reviews 2015, Issue 1. Art. No.: CD010653.</i>	2015

psykos/ substansbruk	risk-bedömning	What are the prevalence, risk and protective factors, and course of illness for different combinations of psychosis and coexisting substance misuse (for example, schizophrenia and cannabis misuse or bipolar disorder and alcohol misuse)?	NICE Clinical Guideline Psychosis with coexisting substance misuse	<i>National Collaborating Centre for Mental Health (2011) Psychosis with coexisting substance misuse. Clinical Guideline. London: The British Psychological Society & The Royal College of Psychiatrists.</i>	2011
suicid, ångest	suicidrisk- bedömning	Bedömning av suicidrisk med instrument som komplement för ungdomar och vuxna med ångest jämfört med klinisk bedömning avseende tillförlitlighet att förutsäga framtida suicid	Socialstyrelsen, SBU	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård vid depression och ångestsyndrom 2018. SBU. Instrument för bedömning av suicidrisk. 2015. SBU-rapport nr 242. ISBN 978-91-85413-86-7.</i>	2020
suicid, ångest	suicidrisk- bedömning	Bedömning av suicidrisk med instrument som komplement för ungdomar och vuxna med ångest jämfört med strukturerad klinisk bedömning avseende tillförlitlighet att förutsäga framtida suicid	Socialstyrelsen, SBU	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård vid depression och ångestsyndrom 2018. SBU. Instrument för bedömning av suicidrisk. 2015. SBU-rapport nr 242. ISBN 978-91-85413-86-7.</i>	2020
suicid, depression	suicidrisk- bedömning	Bedömning av suicidrisk med instrument som komplement för ungdomar och vuxna med depression jämfört med klinisk bedömning avseende tillförlitlighet att förutsäga framtida suicid	Socialstyrelsen, SBU	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård vid depression och ångestsyndrom 2018. SBU. Instrument för bedömning av suicidrisk. 2015. SBU-rapport nr 242. ISBN 978-91-85413-86-7.</i>	2020
suicid, depression	suicidrisk- bedömning	Bedömning av suicidrisk med instrument som komplement för ungdomar och vuxna med depression jämfört med strukturerad klinisk bedömning avseende tillförlitlighet att förutsäga framtida suicid	Socialstyrelsen, SBU	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård vid depression och ångestsyndrom 2018. SBU. Instrument för bedömning av suicidrisk. 2015. SBU-rapport nr 242. ISBN 978-91-85413-86-7.</i>	2020
suicid	suicidrisk- bedömning	Beck's Suicide Intent Scale (SIS) för bedömning av risk för suicid, försök till suicid	SBU	<i>SBU. Instrument för bedömning av suicidrisk. 2015. SBU-rapport nr 242. ISBN 978-91-85413-86-7.</i>	2016
suicid	suicidrisk- bedömning	Edinburgh risk of repetition scale (ERRS) för bedömning av risk för suicid, försök till suicid (själv mord)	SBU	<i>SBU. Instrument för bedömning av suicidrisk. 2015. SBU-rapport nr 242. ISBN 978-91-85413-86-7.</i>	2016
suicid	suicidrisk- bedömning	Implicit Association Test (IAT) för bedömning av risk för suicid, försök till suicid (själv mord)	SBU	<i>SBU. Instrument för bedömning av suicidrisk. 2015. SBU-rapport nr 242. ISBN 978-91-85413-86-7.</i>	2016

suicid	suicidrisk- bedömning	International Neuropsychiatric Interview (MINI-Suicidal Scale) för bedömning av risk för suicid	SBU	<i>SBU. Instrument för bedömning av suicidrisk. 2015. SBU-rapport nr 242. ISBN 978-91-85413-86-7.</i>	2016
suicid	suicidrisk- bedömning	Manchester Self Harm Rule (MSHR) för bedömning av risk för suicid, försök till suicid	SBU	<i>SBU. Instrument för bedömning av suicidrisk. 2015. SBU-rapport nr 242. ISBN 978-91-85413-86-7.</i>	2016
suicid	suicidrisk- bedömning	ReACT för bedömning av risk för suicid, försök till suicid	SBU	<i>SBU. Instrument för bedömning av suicidrisk. 2015. SBU-rapport nr 242. ISBN 978-91-85413-86-7.</i>	2016
suicid	suicidrisk- bedömning	Suicide Assessment Scale (SUAS) för bedömning av risk för suicid, försök till suicid	SBU	<i>SBU. Instrument för bedömning av suicidrisk. 2015. SBU-rapport nr 242. ISBN 978-91-85413-86-7.</i>	2016
suicid	suicidrisk- bedömning	Suicide Assessment Scale självskattningsversion (SUAS-S) för bedömning av risk för suicid, försök till suicid	SBU	<i>SBU. Instrument för bedömning av suicidrisk. 2015. SBU-rapport nr 242. ISBN 978-91-85413-86-7.</i>	2016
suicid	suicidrisk- bedömning	Suicide Probability Scale (SPS) för bedömning av risk för suicid, försök till suicid	SBU	<i>SBU. Instrument för bedömning av suicidrisk. 2015. SBU-rapport nr 242. ISBN 978-91-85413-86-7.</i>	2016
suicid	suicidrisk- bedömning	Södersjukhuset Self-Harm Rule (SoS-4) för bedömning av risk för suicid, försök till suicid	SBU	<i>SBU. Instrument för bedömning av suicidrisk. 2015. SBU-rapport nr 242. ISBN 978-91-85413-86-7.</i>	2016
suicid	suicidrisk- bedömning	Patient Health Questionnaire -9 (PHQ-9) för bedömning av risk för suicid, försök till suicid	SBU	<i>SBU. Instrument för bedömning av suicidrisk. 2015. SBU-rapport nr 242. ISBN 978-91-85413-86-7.</i>	2016
suicid	suicidrisk- bedömning	Columbia suicide severity rating scale (C-SSRS) för bedömning av risk för suicid, försök till suicid	SBU	<i>SBU. Instrument för bedömning av suicidrisk. 2015. SBU-rapport nr 242. ISBN 978-91-85413-86-7.</i>	2016
suicid	suicidrisk- bedömning	Beck´s Hopelessness scale (BHS) för bedömning av risk för suicid, försök till suicid (själv mord)	SBU	<i>SBU. Instrument för bedömning av suicidrisk. 2015. SBU-rapport nr 242. ISBN 978-91-85413-86-7.</i>	2016
PRIO 3. Vilka kompetenshöjande insatser riktade till personalen behövs för att förbättra vård och stöd till personer med allvarliga psykiska sjukdomar och tillstånd? Vilken kunskap och kompetens krävs vid vård av särskilda sjukdomstillstånd?					

allvarlig psykisk sjukdom	utbildning till personal	Communication skills training for mental health professionals working with people with severe mental illness	Cochrane Schizophrenia Group		2012
psykos/schizofreni	utbildning till personal	Different communication strategies for disclosing a diagnosis of schizophrenia and related disorders	Cochrane Schizophrenia Group		2015
allvarlig psykisk sjukdom	utbildning till personal	Does the way information is provided to patients with mental health conditions effect the outcome of treatment?	Mind Cymru		2007
allvarlig psykisk sjukdom	utbildning till personal	Training in the use of the national quality standard and guidance on service user experience of care	NICE Clinical Guideline Service user experience in adult mental health	<i>National Collaborating Centre for Mental Health (2011) Service user experience in adult mental health. Clinical Guideline. London: The British Psychological Society & The Royal College of Psychiatrists.</i>	2011
självskadebet eende	utbildning till personal	Training in assessment of health care staff who work with people who self-harm	NICE Clinical Guideline Self-harm (longer term management)	<i>National Collaborating Centre for Mental Health (2011) Self-harm (longer term management). Clinical Guideline. London: The British Psychological Society & The Royal College of Psychiatrists.</i>	2011
allvarlig psykisk sjukdom	utbildning till personal	Training programme for health and social care professionals for shared decision-making	NICE Clinical Guideline Service user experience in adult mental health	<i>National Collaborating Centre for Mental Health (2011) Service user experience in adult mental health. Clinical Guideline. London: The British Psychological Society & The Royal College of Psychiatrists.</i>	2011
psykos/substansbruk	utbildning till personal	What and how should training be provided to healthcare professionals working with people with psychosis and substance misuse?	NICE Clinical Guideline Psychosis with coexisting substance misuse	<i>National Collaborating Centre for Mental Health (2011) Psychosis with coexisting substance misuse. Clinical Guideline. London: The British Psychological Society & The Royal College of Psychiatrists.</i>	2011

allvarlig psykisk sjukdom	utbildning till personal	Community Mental Health Teams trained to deliver specialist treatment, compared to specialist teams (e.g., Crisis Resolution, Home Treatment, and Early Intervention) for serious mental illness	NICE research recommendation	<p><i>Joy et al. Crisis intervention for people with severe mental illnesses. Cochrane Database of Systematic Reviews 2006, Issue 4. Art. No.: CD001087.</i></p> <p><i>Marshall & Rathbone. Early Intervention for psychosis. Cochrane Database of Systematic Reviews 2006, Issue 4. Art. No.: CD004718.</i></p> <p><i>Marshall & Lockwood. Assertive community treatment for people with severe mental disorders. Cochrane Database of Syst Rev 1998, Issue 2. Art. No.: CD001089.</i></p> <p><i>Marshall et al. Case management for people with severe mental disorders. Cochrane Database of Systematic Reviews 1998, Issue 2. Art. No.: CD000050.</i></p> <p><i>Tyrer et al. Community mental health teams (CMHTs) for people with severe mental illnesses and disordered personality. Cochrane Database of Syst Rev 1998, Issue 4. Art. No.: CD000270.</i></p>	2007
PRIO 4. Hur kan man stärka individens delaktighet i vård och stöd i samband med allvarliga psykiska sjukdomar och tillstånd?					
allvarlig psykisk sjukdom	patient-delaktighet	Psychological treatment versus pharmacotherapy: patient preference in the full range of psychiatric illnesses	Evidence Update - Service user experience in adult mental health	<i>McHugh et al. Patient preference for psychological vs pharmacologic treatment of psychiatric disorders: a meta-analytic review. Journal of Clinical Psychiatry 2013; Vol. 74: No. 6.</i>	2013
psykos/schizofreni	självvald inläggning	Självvald inläggning jämfört med sedvanlig vård vid schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd hos vuxna med tidiga tecken på återinsjuknande	Socialstyrelsen	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård och stöd vid schizofreni och schizofreniliknande tillstånd 2018.</i>	2017

allvarlig psykisk sjukdom	framtidfullmakt	Advance treatment directives* for people with severe mental illness* "a document that specifies a person's future preferences for treatment, should he or she lose the mental ability to make treatment decisions (lose capacity)"	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Campbell & Kisely. Advance treatment directives for people with severe mental illness. Cochrane Database of Systematic Reviews 2009, Issue 1. Art. No.: CD005963.</i>	2005
psykos/schizofreni	patientperspektiv	What is the experience for patients of drug treatments, both conventional and atypical antipsychotics, for schizophrenia?	National Institute for Health and Clinical Excellence research recommendation		2007
psykos/schizofreni	patientperspektiv	How satisfied are patients with schizophrenia with the drug they take for their illness	Schizophrenia Core interventions in the treatment and management of schizophrenia in primary and secondary care		2010
allvarlig psykisk sjukdom	patientperspektiv	Do the adverse effects of antipsychotic drugs outweigh the benefits?	Mind Cymru		2008

allvarlig psykisk sjukdom	patientperspektiv	Which adverse effects from antipsychotic drugs do patients find most difficult to cope with?	Mental Health Research Network Cymru	<p><i>Jayaram et al. Risperidone versus olanzapine for schizophrenia. Cochrane Syst Rev 2006, Issue 2. Art. No.: CD005237.</i></p> <p><i>Matar & AlMerie. Oral fluphenazine versus placebo for schizophrenia. Cochrane Syst Rev 2007, Issue 1.</i></p> <p><i>Joy et al. Haloperidol versus placebo for schizophrenia. Cochrane Syst Rev 2006, Issue 4.</i></p> <p><i>Duggan et al. Olanzapine for schizophrenia. Cochrane Syst Rev 2005, Issue 2.</i></p> <p><i>Lewis et al. Sertindole for schizophrenia. Cochrane Syst Rev 2005, Issue 3.</i></p> <p><i>Lonergan et al. Antipsychotics for delirium. Cochrane Syst Rev 2007, Issue 2.</i></p> <p><i>DeSilva et al. Zolopine for schizophrenia. Cochrane Syst Rev 2006, Issue 4.</i></p> <p><i>Murphy et al. Loxapine for schizophrenia. Cochrane Syst Rev 2000, Issue 1.</i></p> <p><i>Haupt DW. Differential metabolic effects of antipsychotic treatments. Eur Neuropsychopharmacol. 2006,16 Suppl 3:S149–55.</i></p>	2008
allvarlig psykisk sjukdom	patientperspektiv	Are side effects of antipsychotics proportional to their effectiveness?	Mind Cymru		2008
allvarlig psykisk sjukdom	patientperspektiv	Would changes in my antipsychotic medication help my concentration improve?	Mind Cymru		2008
PRIO 5. Vilka insatser och aktiviteter inom psykiatrisk heldygnsvård är nödvändiga och mest önskvärda?					
allvarlig psykisk sjukdom	vårdinnehåll	Activities and occupations on inpatient mental health wards	NICE Clinical Guideline Service user experience in adult mental health	<p><i>National Institute for Health and Clinical Excellence (2011)</i></p> <p><i>Service user experience in adult mental health. Guideline CG136. London: National Institute for Health and Clinical Excellence.</i></p>	2011

allvarlig psykisk sjukdom	vårdinnehåll	Length of hospitalisation for people with severe mental illness	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Babalola et al. Length of hospitalisation for people with severe mental illness. Cochrane Database of Systematic Reviews 2014, Issue 1. Art. No.: CD000384.</i>	2014
allvarlig psykisk sjukdom	implementering	Implementation of treatment guidelines for specialist mental health care	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Barbui et al. Implementation of treatment guidelines for specialist mental health care. Cochrane Database of Systematic Reviews 2014, Issue 1. Art. No.: CD009780.</i>	2014
PRIO 6. Hur väl fungerar olika metoder och modeller för koordinerad vård och stöd och hur kan de göra störst nytta? (t.ex. samordning mellan olika aktörer, inklusive att följa den fysiska hälsan)					
psykos/schizofreni	samordning	A co-ordinated approach of primary and secondary care in the early diagnosis and management of schizophrenia	NICE research recommendation	<i>Marshall & Rathbone. Early Intervention for psychosis. Cochrane Database of Systematic Reviews 2006, Issue 4. Art. No.: CD004718.</i>	2007
psykos/schizofreni	samordning	Samordnade insatser vid förstagångsinsjuknande i psykos hos vuxna jämfört med sedvanlig vård, avseende antal dagar i arbete/studier, slutenvårdskonsumtion och livskvalitet	Socialstyrelsen	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård och stöd vid schizofreni och schizofreniliknande tillstånd 2018.</i>	2018
psykos/schizofreni	arbetsätt	How can the benefits of early intervention in psychosis services be maintained once service users are discharged after 3 years?	NICE Clinical Guideline Psychosis and schizophrenia in adults	<i>National Collaborating Centre for Mental Health (2014) Psychosis and schizophrenia in adults (CG178). Clinical Guideline. London: The British Psychological Society & The Royal College of Psychiatrists.</i>	2014
psykos/schizofreni	arbetsätt	The role of case registers in the long term management of people with schizophrenia in general practice	NICE research recommendation		2007
allvarlig psykisk sjukdom	arbetsätt	Specialist interventions for homeless people with severe mental illness	Cochrane Schizophrenia Group		2013
psykos/schizofreni	case management	Case management jämfört med sedvanlig vård vid schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd hos vuxna avseende flera utfall	Socialstyrelsen, SBU	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård och stöd vid schizofreni och schizofreniliknande tillstånd 2018. SBU. Vetenskapligt underlag till Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och behandling vid schizofreni. 2017.</i>	2018

psykos/ schizofreni	case management	Mindre intensiv case management enligt mäklarmodellen och i form av personligt ombud till personer med schizofreni	Socialstyrelsen	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för psykosociala insatser vid schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd 2011.</i>	2018
Bipolar disorder	collaborative care	Specialised collaborative care service for people admitted to hospital with bipolar disorder	NICE Clinical Guideline Bipolar	<i>National Institute for Health and Clinical Excellence (2014). Bipolar disorder: the assessment and management of bipolar disorder in adults, children and young people in primary and secondary care. Clinical Guideline CG185. London</i>	2014
allvarlig psykisk sjukdom	collaborative care	Collaborative care approaches for people with severe mental illness	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Reilly et al. Collaborative care approaches for people with severe mental illness. Cochrane Database of Systematic Reviews 2013, Issue 11. Art. No.: CD009531.</i>	2013
psykos/ schizofreni	Crisis & Outreach	Do Crisis or Outreach teams prevent relapse of psychosis?	Mind Cymru	<i>Joy et al. Crisis intervention for people with severe mental illnesses. Cochrane Database of Systematic Reviews 2006, Issue 4. Art. No.: CD001087.</i>	2007
allvarlig psykisk sjukdom	samordning	Samordnade individuella vårdplaner vid psykisk funktionsnedsättning	SBU	<i>SBU. Individuella vårdplaner. 2012. SBU:s upplysningstjänst, publicerad 2012-11-08.</i>	2012
psykos/ schizofreni	Assertive Community Treatment	Assertive Community Treatment (ACT) jämfört med mindre intensiv case management vid schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd hos vuxna med betydande stödbehov i vardagen	Socialstyrelsen, SBU	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård och stöd vid schizofreni och schizofreniliknande tillstånd 2018. SBU. Vetenskapligt underlag till Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och behandling vid schizofreni. 2017.</i>	2018
psykos/ schizofreni	Assertive Community Treatment	Assertive Community Treatment (ACT) jämfört med sedvanlig vård vid schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd hos vuxna med betydande stödbehov i vardagen avseende flera utfall	Socialstyrelsen, SBU	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård och stöd vid schizofreni och schizofreniliknande tillstånd 2018. SBU. Vetenskapligt underlag till Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och behandling vid schizofreni. 2017.</i>	2018
allvarlig psykisk sjukdom	case management	Intensive Case Management for severe mental illness	Cochrane Schizophrenia Group		2010

psykos/ schizofreni	case management	Case management enligt FACT-modellen (Flexible Assertive Community Treatment) jämfört med sedvanlig vård vid schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd hos vuxna	Socialstyrelsen, SBU	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård och stöd vid schizofreni och schizofreniliknande tillstånd 2018. SBU. Vetenskapligt underlag till Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och behandling vid schizofreni. 2017.</i>	2018
allvarlig psykisk sjukdom	Community Mental Health Teams	Community mental health teams for people with severe mental illnesses and disordered personality	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Malone et al. Community mental health teams (CMHTs) for people with severe mental illnesses and disordered personality. Cochrane Database of Systematic Reviews 2007, Issue 3. Art. No.: CD000270.</i>	2008
allvarlig psykisk sjukdom	arbetsätt	Consultation liaison in primary care for people with mental disorders	Cochrane Effective Practice and Organisation of Care	<i>Gillies et al. Consultation liaison in primary care for people with mental disorders. Cochrane Database of Systematic Reviews 2015, Issue 9. Art. No.: CD007193.</i>	2015
psykos/ schizofreni	arbetsätt	Specialist services for people with schizophrenia	NICE Guideline on core interventions in the treatment and management of schizophrenia	<i>Shek et al. Day hospital versus outpatient care for people with schizophrenia. Cochrane Database of Systematic Reviews: Reviews 2009 Issue 4. Dieterich et al. Intensive Case Management for severe mental illness. Cochrane Database of Systematic Reviews: Protocols 2009 Issue 3. Macpherson et al. Twenty-four hour care for schizophrenia. Cochrane Database of Systematic Reviews: Reviews 2009 Issue 2.</i>	2010
allvarlig psykisk sjukdom	arbetsätt	Compulsory community and involuntary outpatient treatment for people with severe mental disorders	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Kisely & Campbell. Compulsory community and involuntary outpatient treatment for people with severe mental disorders. Cochrane Database of Systematic Reviews 2011, Issue 2. Art. No.: CD004408.</i>	2010
Fysisk/ somatisk hälsa					
allvarlig psykisk sjukdom	monitorering	Physical health care monitoring for people with serious mental illness	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Tosh et al. Physical health care monitoring for people with serious mental illness. Cochrane Database of Systematic Reviews 2014, Issue 1. Art. No.: CD008298.</i>	2014

psykos/ schizofreni	monitorering	Monitoring the physical health of people with schizophrenia	NICE Guideline on Core interventions in schizophrenia	<i>Tosh et al. Physical health care monitoring for people with serious mental illness. Cochrane Database of Systematic Reviews 2010, Issue 3. Art. No.: CD008298.</i>	2011
psykos/ schizofreni	monitorering	Effective interventions for managing physical health of people with schizophrenia in general practice	NICE research recommendation		2007
allvarlig psykisk sjukdom	monitorering	Interventions to encourage uptake of cancer screening for people with severe mental illness	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Barley et al. Interventions to encourage uptake of cancer screening for people with severe mental illness. Cochrane Database of Systematic Reviews 2013, Issue 7. Art. No.: CD009641.</i>	2013
allvarlig psykisk sjukdom	rådgivning	General physical health advice for people with serious mental illness	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Tosh et al. General physical health advice for people with serious mental illness. Cochrane Database of Systematic Reviews 2014, Issue 3. Art. No.: CD008567.</i>	2011
	rådgivning	Kvalificerat rådgivande samtal vid otillräcklig fysisk aktivitet hos vuxna med särskild risk	Socialstyrelsen	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor 2018.</i>	2018
allvarlig psykisk sjukdom	rådgivning	Oral health advice for people with serious mental illness	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Khokhar et al. Oral health advice for people with serious mental illness. Cochrane Database of Systematic Reviews 2011, Issue 11. Art. No.: CD008802.</i>	2011
allvarlig psykisk sjukdom	rådgivning	HIV prevention advice for people with serious mental illness	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Wright et al. HIV prevention advice for people with serious mental illness. Cochrane Database of Systematic Reviews 2014, Issue 12. Art. No.: CD009639.</i>	2015
	rådgivning	Kvalificerat rådgivande samtal vid otillräcklig fysisk aktivitet hos vuxna med särskild risk	Socialstyrelsen	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor 2018.</i>	2018
psykos/ schizofreni	fysisk träning	Does physical exercise and activity scheduling increase well being of patients with schizophrenia?	Mental Health Research Network Cymru	<i>Beebe et al. Effects of exercise on mental and physical health parameters of persons with schizophrenia. Issues in mental health nursing, 2005, 26(6) 661-76.</i>	2007

psykos/ schizofreni	fysisk träning	Exercise therapy for schizophrenia	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Gorczyński & Faulkner. Exercise therapy for schizophrenia. Cochrane Database of Systematic Reviews 2010, Issue 5. Art. No.: CD004412.</i>	2010
psykos/ schizofreni	viktminskning	Interventions to reduce weight gain in schizophrenia	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Faulkner et al. Interventions to reduce weight gain in schizophrenia. Cochrane Database of Systematic Reviews 2007, Issue 1. Art. No.: CD005148.</i>	2007
psykos/ schizofreni	viktminskning	Behavioural interventions for reducing weight gain in schizophrenia	Cochrane Schizophrenia Group		
PRIOR 7. Hur kan vård och stöd till personer med psykiatrisk samsjuklighet, inklusive beroendeproblematik, organiseras för att ha bäst effekt?					
psykos/ substansbruk	samordning	Psykosociala åtgärder för missbruk eller beroende samtidigt med åtgärder för schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd	Socialstyrelsen	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för psykosociala insatser vid schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd 2011.</i>	2012
psykos/ substansbruk	samordning	Samverkande eller integrerade team som ger samordnade behandlingar och psykosociala åtgärder för både missbruk och schizofreni	Socialstyrelsen	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för psykosociala insatser vid schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd 2011.</i>	2012
personlighetss törning/ substansbruk	samordning	Samordnad behandling med dialektisk beteendeterapi (DBT) eller psykodynamisk terapi (PDT) vid missbruk eller beroende av alkohol eller narkotika och samtidig personlighetstörning	Socialstyrelsen	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende 2015.</i>	2016
bipolär/ substansbruk		Integrerad behandlingsmetod (med KBT) vid samtidigt missbruk eller beroende av alkohol eller narkotika och bipolär sjukdom avseende antal dagar med droganvändning per månad	Socialstyrelsen	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende 2015.</i>	2019
psykos/ substansbruk		Assertive Community Treatment (ACT) vid schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd hos vuxna med samtidigt missbruk, avseende flera utfall	Socialstyrelsen	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård och stöd vid schizofreni och schizofreniliknande tillstånd 2018. SBU. Vetenskapligt underlag till Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och behandling vid schizofreni. 2017.</i>	2018

psykos/ substansbruk		Assertive Community Treatment (ACT) jämfört med mindre intensiv case management vid schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd hos vuxna med samtidigt missbruk avseende flera utfall	Socialstyrelsen	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård och stöd vid schizofreni och schizofreniliknande tillstånd 2018. SBU. Vetenskapligt underlag till Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och behandling vid schizofreni. 2017.</i>	2018
psykos/ substansbruk	arbetsätt	Is providing treatment for psychosis and substance misuse services within staffed accommodation more cost-effective than a combination of hospital and home treatment?	NICE Clinical Guideline Psychosis with coexisting substance misuse	<i>National Collaborating Centre for Mental Health (2011) Psychosis with coexisting substance misuse. Clinical Guideline. London: The British Psychological Society & The Royal College of Psychiatrists.</i>	2011
psykos/ substansbruk	arbetsätt	What service delivery models allow people with psychosis and coexisting substance misuse to remain living outside hospital?	NICE Clinical Guideline Psychosis with coexisting substance misuse	<i>National Collaborating Centre for Mental Health (2011) Psychosis with coexisting substance misuse. Clinical Guideline. London: The British Psychological Society & The Royal College of Psychiatrists.</i>	2011
psykos/ substansbruk	arbetsätt	Is providing treatment for psychosis and substance misuse services within staffed accommodation more cost-effective than a combination of hospital and home treatment?	NICE Clinical Guideline Psychosis with coexisting substance misuse	<i>National Collaborating Centre for Mental Health (2011) Psychosis with coexisting substance misuse. Clinical Guideline. London: The British Psychological Society & The Royal College of Psychiatrists.</i>	2011
allvarlig/ substansbruk	case management	Case management i form av integrerade eller samverkande team jämfört med sedvanlig vård vid missbruk eller beroende av alkohol och narkotika och svår psykisk sjukdom avseende substansmissbruk, psykiska symtom och livskvalitet	Socialstyrelsen	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård och stöd vid missbruk och beroende 2015.</i>	2015
PRIO 8. Hur ges informations- och utbildningsinsatser, så kallad psykopedagogisk utbildning, på bästa sätt? (insatser som stödjer personens egna strategier för att förstå och hantera sin sjukdom)					
allvarlig psykisk sjukdom	psykoedukation	Psychoeducation (brief) for people with serious mental illness	Cochrane Schizophrenia Group		2013

allvarlig psykisk sjukdom	psykoedukation	Psychoeducation for siblings of people with severe mental illness	Cochrane Schizophrenia Group		2013
psykos/schizofreni	psykoedukation	Training to recognize the early signs of recurrence in schizophrenia	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Morriss et al. Training to recognise the early signs of recurrence in schizophrenia. Cochrane Database of Systematic Reviews 2013, Issue 2. Art. No.: CD005147.</i>	2013
psykos/schizofreni	patientutbildning	Information and communication technology in patient education and support for people with schizophrenia	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Välimäki et al. Information and communication technology in patient education and support for people with schizophrenia. Cochrane Database of Systematic Reviews 2012, Issue 10. Art. No.: CD007198.</i>	2012
PRIO 9. Hur ges insatser och stöd till anhöriga och närstående på bästa sätt?					
bipolär	stöd till anhöriga	How can family members and carers best be supported to manage life with a person with bipolar?	JLA PSP Bipolar	<i>James Lind Alliance (2016) Priority Setting Partnership Bipolar. www.jla.nihr.ac.uk/priority-setting-partnerships/bipolar/</i>	2016
bipolär	stöd till anhöriga	How can family members and carers best support people with bipolar (through education, training and practical support)?	JLA PSP Bipolar	<i>James Lind Alliance (2016) Priority Setting Partnership Bipolar. www.jla.nihr.ac.uk/priority-setting-partnerships/bipolar/</i>	2016
suicid	stöd till anhöriga	Professionella stödinsatser till anhöriga eller andra närstående efter suicid	SBU	<i>SBU. Stöd till anhöriga efter suicid. 2020. SBU:s Upplýsingstjänst.</i>	2020
suicid	stöd till anhöriga	Krisstöd i förskola och skola vid suicid	SBU	<i>SBU. Krisstöd i förskola och skola vid suicid. 2022. SBU:s Upplýsingstjänst.</i>	2022

TILLSTÅND (diagnos)	TYP AV INSATS	KUNSKAPSLUCKANS TITEL	KÄLLA	REFERENS	ÅR
PRIO 10. Vilken effekt har stödinsatser inriktade på återhämtning, att minska lidande och främja möjlighet till livskvalitet som komplement till sedvanlig vård?					
allvarlig psykisk sjukdom	komplementära terapier	What are the effects of complementary therapies for schizophrenia?	Mental Health Research Network Cymru	<i>Ruddy & Milnes. Art therapy for schizophrenia or schizophrenia-like illnesses. Cochrane Database of Systematic Reviews 2005, Issue 4. Art. No.: CD003728.</i> <i>Gold et al. Music therapy for schizophrenia or schizophrenia-like illnesses. Cochrane Database of Systematic Reviews 2005, Issue 2. Art. No.: CD004025.</i> <i>Rathbone J, Xia J. Acupuncture for schizophrenia. Cochrane Database of Systematic Reviews 2005, Issue 4. Art. No.: CD005475.</i>	2007
psykos/schizofreni	bild/ konstterapi	Bildterapi som komplement till sedvanlig vård jämfört med sedvanlig vård vid schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd hos vuxna	Socialstyrelsen	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård och stöd vid schizofreni och schizofreniliknande tillstånd 2018.</i> <i>Schückher-Ugge & Zakrisson. Utvärdering av effekten av bildterapi. Örebro: HTA-enheten CAMTÖ; 2014.</i>	2020
psykos/schizofreni	bild/ konstterapi	Konst och hantverksterapi för behandling vid schizofreni	SBU	<i>SBU. Hantverk som terapiform till personer med psykiska och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. 2015. SBU:s upplysningstjänst.</i>	2016
bipolär	bild/ konstterapi	Uttryckande konstterapi vid bipolär sjukdom	SBU	<i>SBU. Uttryckande konstterapi vid psykisk ohälsa. 2014. SBU:s upplysningstjänst.</i>	2014
PTSD	bild/ konstterapi	Bildterapi för behandling av posttraumatiskt stressymtom	CAMTÖ	<i>Schückher-Ugge & Zakrisson. Utvärdering av effekten av bildterapi, en systematisk litteraturoversikt. Örebro: HTA-enheten CAMTÖ; 2014. HTA-rapport.</i>	2015
PTSD	bild/ konstterapi	Uttryckande konstterapi vid posttraumatiskt stressyndrom	SBU	<i>SBU. Uttryckande konstterapi vid psykisk ohälsa. 2014. SBU:s upplysningstjänst.</i>	2014
självskadebeteende	bild/ konstterapi	Uttryckande konstterapi vid självskadebeteende	SBU	<i>SBU. Uttryckande konstterapi vid psykisk ohälsa. 2014. SBU:s upplysningstjänst.</i>	2014

TILLSTÅND (diagnos)	TYP AV INSATS	KUNSKAPSLUCKANS TITEL	KÄLLA	REFERENS	ÅR
psykos/ schizofreni	musikterapi	Music therapy for people with schizophrenia and schizophrenia-like disorders	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Geretsegger et al. Music therapy for people with schizophrenia and schizophrenia-like disorders. Cochrane Database of Systematic Reviews 2017, Issue 5. Art. No.: CD004025.</i> <i>Mössler et al. Music therapy for people with schizophrenia and schizophrenia-like disorders. Cochrane Database of Systematic Reviews 2011, Issue 12. Art. No.: CD004025.</i>	2017
psykos/ schizofreni	musikterapi	Musikterapi som komplement till sedvanlig vård jämfört med sedvanlig vård vid schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd hos vuxna avseende flera utfall	Socialstyrelsen	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård och stöd vid schizofreni och schizofreniliknande tillstånd 2018.</i>	2020
psykos/ schizofreni	avslappningsrum	Sinnesstimulerande avslappningsrum jämfört med sedvanlig vård vid schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd	Socialstyrelsen	<i>Socialstyrelsen. Nationella riktlinjer för vård och stöd vid schizofreni och schizofreniliknande tillstånd 2018.</i>	2018
psykos/ schizofreni	trädgårdsterapi	Horticultural therapy for schizophrenia	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Liu et al. Horticultural therapy for schizophrenia. Cochrane Database of Systematic Reviews 2014, Issue 5. Art. No.: CD009413.</i>	2014
allvarlig psykisk sjukdom	djur i vården	Animal-assisted therapy for people with serious mental illness	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Downes et al. Animal-assisted therapy for people with serious mental illness. Cochrane Database of Systematic Reviews 2013, Issue 12. Art. No.: CD010818.</i>	2014
psykos/ schizofreni	dansterapi	Dance therapy for schizophrenia	Cochrane Schizophrenia Group	<i>Ren J, Xia J. Dance therapy for schizophrenia. Cochrane Database of Systematic Reviews 2013, Issue 10. Art. No.: CD006868.</i>	2013
psykos/ schizofreni	fysisk aktivitet	Yoga for schizophrenia	Cochrane Schizophrenia Group		2015
psykos/ schizofreni	fysisk aktivitet	Tai chi for schizophrenia	Cochrane Schizophrenia Group		2015